

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Preceptorium diuine legis venerabilis fratris Joha[n]nis Nider de ordine predicatorum

Nider, Johannes

Nurnberge, 28.VII. 1496

Decimu[m]tertiu[m] de iacta[n]tia [e]t remediis superbie.

urn:nbn:de:hbz:466:1-31252

Unde superius secunda specie appetit excellentiam propriam ut propriam. In quantum ponit se causam principalem. Deum vero secundariam. hęc ille. Contra ista quidam putant merita sua tam magnam merito deus pro eis debeat eis dare vitam eternam. preseruare a tribulationibus et a similibus. quod si non facit deus murmurant superbe.

¶ Ad illam inquam. et ad primam etiam reducitur ingratitude viciū finitimo. Quia ingratus est qui sibi attribuit quod ab alio habet. Contra hanc speciem peccatis multipliciter errat. Primo quod liberalissimum largitorē deū putat venditorē dū credit emere meritis a deo. qui non est estimator meriti. id est. opus non est de se meritozū. sed a dei misericordia. Secundo talis putat soluere. quod impossibile est sibi soluere. quia alii omnia tenemur deo ut prestatum est. Tertio quod ea que in oculis nostris interdū putant merita sunt demerita. Vnde Job. iij. Ecce qui seruauit ei non sunt stabiles. et in angelis suis reperit prauitates. quanto magis hi qui habitant domos luteas que terrenū habent fundamentū cōsumuntur velut a tineis. Esate. lxiij. Facti sumus in mundi oēs nos. quasi pannus menstruate vniuerse iusticie nostre.

¶ Capitulum. xiiij.

¶ Quia igitur superbia multis rebus se immiscet. ideo hic tria sunt videntia. Primo de duabus vltimis superbie speciebus in capitulo precedentē enumeratis. et quibus rebus se immisceat. Secundo quādo sit peccatum mortale. Tertio que sint remedia contra eandē. Primum igitur ad primū notandū quod tertia species est. Cū iactat se quis de bono quod non habet. Excellentius enim est habere in se aliquod bonum quod non habere illud. Et quanto bonum est maius. tanto est excel-

lentius. et tanto maiorem excellentiam habens per hoc consequitur. Cū igitur quis ex appetitu proprie excellentie mouetur ad attribuendum sibi aliquod bonum quod non habet. aut maius bonum quod habeat. tunc est tertia species. Exempli gratia. Cum homo proprie appetitū proprie excellentie estimat se sapientē. pulchrum. iustum. fortem. et sic de alijs bonis nature aut grę. aut etiā estimat se magis sapientē. aut doctū. iustū. fortem. et in prenominationis quod sit aut dicit se sapientē. doctū. fortem. iustū et silia. aut magis quod sit in talibus dicitis aut etiam si talia alio modo quod per verba ostēdat. ut in p̄ciositate vestitū. ampla familia. vel quacūque exteriori alia habitudine. est in tertia specie superbie.

¶ Ad idem pertinet cū quis negat aliquod viciū quod in se est. per hoc enim attribuit sibi virtutē oppositam. vel attribuit sibi bonum innocentie quod non habet. Vnde Augustinus. iij. de ciuit. dei dicit quod excusare se de peccato commissio ad superbiam pertinet. Et dixi notāter quando ex amore proprie excellentie mouetur ad se sic iactandum. Si enim ex aliqua alia causa moueretur. ut ex vanitate quadam vel delectatione sola. quā habet in mentendo. vel propter lucrū. tunc non reduceret ad superbiam. sed ad aliquod aliud viciū. et licet iactantia opponatur veritati. tamē proprie ratione cāe ex qua frequenter procedit ponit hęc species superbie. Vnde dicit Thom. q. de malo vbi. s. et Alexander de hal. in summa. Licet in iactantia sit falsa vocis significatio. quia tamen eius intentio principalis non est ut fallat sed ut excellat. dicitur species superbie et non mendacii. Iactantia ponitur species superbie non quod ad ipsum exteriorem actum qui consequenter se habet ad superbiam. sed quod ad interiorem affectū ex quo talis actus exterior procedit. dū scilicet homo

presumit de seipso. ac si haberet quod non
habet. et in talis excellentia animus ei
tendit quod sibi non competit nisi haberet quod
non habet. Et in summa dicitur. quod iactantia
procedit ex superbia sicut ex causa interius
motuaz impellente. Ex hoc enim
quod aliquis interius per arrogantiam supra se-
ipsum elevat. sequitur plerumque quod exteri-
us maiora de se iacet. licet quibus non ex
arrogantia sed ex quadam vanitate aliquis
ad iactantiam procedat in hoc de eccle-
siis. quod est talis secundum habitum. et ideo arrogan-
tia per quam aliquis supra seipsum extollit
est species superbie. non tamen ideo iactantie.
sed ut frequenter eius causa. ideo ponit
Gregorius speciem tertiam. Tercium autem iactan-
torum plerumque ad hoc quod gloriam consequatur
per suam iactantiam. et ideo secundum Gregorium
ex inanigloria oritur secundum rationem fi-
nis. De hac materia vide infra prece-
pto. vij. c. ij. **Q**uarta species est secundum
Gregorium. cum quis despectus aliis singula-
riter vult videri. Excellentius est enim quod
quis habeat aliquod bonum quod alij non
habent. aut perfectius illud habeat quam
alij. Cum igitur inordinatus amor proprie
excellencie facit quod quis despectus aliis
vult solus videri habere quod non habet
tunc est quarta species. verum est quod illud
videri plus pertinet ad inanem gloriam
cuius causa est superbia. Unde dicit Thomas
vbi. s. q. de malo. Peccatum superbie
quibus magis evidenter apparet per al-
qua precedentia et subsequencia quam per il-
lud in quo essentialiter consistit. Ideo
beatus Gregorius species superbie assignavit
secundum aliquos actus antecedentes vel con-
sequentes. cum tamen omnes species superbie in qua
dam presumptioe animi essentialiter con-
sistat. Velle enim singulariter videri con-
sequenter ad superbiam pertinet. Essentialiter
autem quarta species superbie in
hoc consistit quod homo presumit de se
ac si omnes singulariter excelleret. Ad
hunc autem excellentiam animus ei afficit.

hec ibi. Superbia enim inordinate propria
excellencia appetit. sed inanigloria ap-
petit excellentie inordinate manifesta-
tionem. Ad hanc speciem reducitur cum quis
aliquid bonum habet in se quod alij non habent.
aut etiam excellentius possidet quam alij. et
sibi in hoc placet inordinate in quantum
per hoc supra alios est et eis excellentior
vel cum quis non habet sed appetit habe-
re aliquid bonum maius ut per hoc super ali-
os sit. et eis excellentior. et per hoc se effi-
mat aliis simpliciter meliorem. et sic
vult eis preferri. nec vult esse in aliis sub
esse ubi deberet. tunc est in illa quarta
specie superbie. Exple gratia. Si quis
habet maiorem scientiam aliis et in hoc con-
placet. aut appetit habere magnam.
propter hoc ut per eam super alios sit et
eis excellentior. est quarta species. Si autem
cognosceret se eam habere de munere
dei. et complaceret in ipsa. ideo ut melius
noscat quid bonum et quid malum sit ad
se et alios regendum ad dei laudem. tunc
est virtus. Sed si propter hunc scientiam
estimat se vobis scientibus meliorem. iterum
est in ista quarta specie. quod si ipse excel-
lit in scientia et in ista est superior. in alio
deberet putare aliqua bona que ignorat
ret ratione quorum alter est multo melior.
Et sicut dictum est de scientia. ita de qua-
cunque alia virtute. immo de divitiis et ro-
bore corporali. et de aliis quibuscunque bonis
corporalibus et spiritualibus. Ad hanc speciem
pertinet quod quis presumptuose tendit in
aliquid quod est supra se supra suam di-
gnitatem. ut si quis non esset sufficiens ad
regendum civitatem qui ex amore pro-
prie excellentie movetur ad appetendum fieri
magister civitatis. aut sile. aut insufficit
eius ad curam animarum. attamen ad tale sta-
tum appetitu tenderet aut se ingereret.
et hoc proprie inordinatum amorem proprie ex-
cellencie quo vellet aliis preferri in statu
episcopali in hunc aliis. est quarta species.
Et dicta nunc sint de his in quibus

essentialiter supbia consistit. et de interiori supbia. Ad hanc etiam spem pertinere videtur iudicium temerarium de malicia primi. Vbi notandum quod triplex est iudicium. Vnus pectorum. de quo. i. Cor. ii. Spiritualis oia iudicat. Aliud est iudicium autoritatis. de quo Sap. i. Diligite iustitiam qui iudicatis orbem. Tertium est iudicium suspicionis. de quo secundum Thomas. secundum c. ii. q. lx. tria sunt notanda. Primum an iudicium ex suspicionem procedens sit illicitum. Vbi sciendum quod sicut dicit Tullius. Suspicio importat opinionem malam quam ex leuibus indicibus procedit. Et pertinet ex tribus. Vno quidem modo ex hoc quod aliquis in seipso malus est. et ex hoc ipso quod si peccatus sue malicie facillime malum de alijs opinatur. secundum illud Ecclesiastes. x. In via stultus ambulans cum ipse sit insipiens omnes stultos estimat. Alio modo puenit ex hoc quod aliquis male afficit ad alterum. Cum enim aliquis premit vel odit aliquem. aut irascitur. vel inuidet ei. ex leuibus signis opinatur mala de ipso. quia vniuersis facillime credit quod appetit. Tertio modo puenit ex longa experientia. Vnde philosophus dicit. ii. rhetorice. quod senes sunt maxime suspiciosi. quia multotiens experientia sunt aliorum defectus. Primum autem due suspicionis cause manifeste pertinent ad pueritatem affectus. Tertia vero causa diminuit rationem suspicionis. et ideo suspicio viciu quoddam importat. et quanto magis procedit suspitio. tanto magis est viciosum. hec Thomas. Secundo notandum secundum eundem quod triplex est gradus suspicionis. Primum ut homo ex leuibus indicibus de bonitate alicuius dubitare incipiat. et hoc est ventalez leue peccatum. pertinet enim ad tentationem humanam. sine qua ista vita non ducitur. ut habetur in glo. super illud. i. Corinthios. iiii. Nolite ante tempus iudicare. Addit hic Cancellarius parisiensis. Iudicare propria estimatioe alium

ex apertis signis exterioribus que non possunt bene fieri. non est ex se mortale. licet quandoque sit curiositas venialis. quicquid mortalis. duz homo ab alijs melioribus aut debitis iustis impedif. aut dum per hoc in supbia erigitur. Secundus gradus dicitur Thomas est. cum aliquis per certo malicia alterius existimat ex leuibus indicibus et signis. et hoc si sit de aliquo graui. est peccatum mortale. in quantum non est sine contemptu proximi. Quod enim aliquis malam opinionem habet de aliquo sine causa sufficienti ex isto indebite contemnit ipsum et ideo insurriat ei. Vnde glo. ibidem dicit. Et si ergo suspensiones vitare non possumus quia homines sumus. iudicia tamen id est. diffinitivas firmasque sententias continere debemus. Cancellarius etiam dicit. Iudicare alterum leui suspitioe secundum presumptiones exteriores presertim vehementes non est ex se mortale. secus si firma assertione interiori vel exteriori illud fieret in magnu proximi dedecus et malum. Nullus etiam in vita iudicandus est tanquam dignus inferno. quam spiritus sanctus operatur subito. Facta igitur non persona a nobis sunt iudicanda. Zelotypia etiam que est vehemens amor suspitiosus non satis fidens de re amata. et alte suspensiones malivole. ut duz quis semper putat irrideri et falli. ut quidam melancholici. et quidam ex religiosis facillime cadunt si non reprimentur. si addatur sensus liber. sunt ut plurimum mortalia delicta aut mortaliu delictorum vehemens causa. Tertius gradus est ut dicit Thomas. Cum aliquis iudex ex suspitione procedit ad aliquem condemnandum. et hoc directe ad iniustitiam pertinet. unde est peccatum mortale Tertio notandum secundum eundem quod dubia sunt in meliore parte interpretanda ut dicit glo. super illo Ro. xliij. Qui non manducat. manducante non iudicet. Cuius

ratio est. quia ex hoc ipso qd alqs ha-
bet malā opinsones de alio absq̄ suf-
ficienti cā iniuriat ei ⁊ cōtēnit ipsum.
nullus autē debet alterū contēnere vel
qd̄cunq̄ nocuentū inferre absq̄ cā
cogente. Et ideo vbi nō apparēt ma-
nifesta indicta ⁊ malicia alicuius. de
benus cum vt bonū hīe. in mellores
partē interpretando qd̄ dubiū est. Sed
diceret. cum hō debet diligere proxi-
mū sicut seipm. ⁊ circa seipm homo
debet dubia interpretari in peiorē par-
tē. fm illud Job. ix. Verebar omnia
opa mea. ⁊ videtur qd̄ ea q̄ sunt dubia
circa proximos sint in peiorē partē in-
terprāda. **¶** **Thō.** Interpretari aliqd̄
in meliorē partē vel deteriorē p̄tingit
dupliciter. Vno mō p̄ q̄ndā suspitio-
nē. ⁊ sic cum debem⁹ aliq̄bus malis
adhibere remediū siue nrls sine alle-
nis expedit ad hoc vt securius reme-
diū apponat qd̄ supponat id qd̄ dete-
ritus est. quia remediū qd̄ est efficac⁹
contra minus malū. multomagis est efficac⁹
cōtra minus malū. Alio mō interpreta-
mur aliqd̄ in bonū vel malū diffinien-
siue determinādo. Et sic in rerum iud-
icō debet aliq̄s nrl ad hoc vt interp̄-
tetur vnū quodq̄ fm qd̄ est. in iudicō
aut p̄sonarū vt interpretetur in melius. si
Ecce dictū est. hec **Thō.** **¶** Hanc viden-
dum est de cōsequētib⁹ supbiā in-
teriores q̄ a vulgo vocat supbia. Vbi
scilēdum qd̄ supbia imperat ⁊ inuoluit
se multis opibus exteriorib⁹. ⁊ in gene-
re quīduplicibus. **Primo corp̄.** Vbi
sunt. supbia criniū. oculorū excellētia
erectū. labia magniloqua. gres-
sus pomposus. ⁊ brachia minantia.
Secundo in ornatu corporis cōmit-
tit supbia. p̄ciositate. mollitie. extra-
nēttate. multitudine. amplitudine. vt
strictitudine. Et hec oia cōmitti pos-
sunt in pep̄tis. capucijs. tunicis. pal-
lijs. suffoderatis. camisijs. cingulis

calgissz in calceamētis. **Tertio in cō-**
uitiis. p̄ inuitationē dicitū multoz ⁊
pauperū paucoz. in multitudine ser-
culoz ⁊ in p̄ciositate cibarioz. Et fm
vsum. **Prē** ppe laute. nimis ardēter
studiose. **Quarto** i equis ⁊ currib⁹. p̄
multitudinē equoz. p̄ ornatū eoz aut
curruū. p̄ nimis eoz frequentē vsum.
Pro deo em ⁊ p̄ pctis deberem⁹ ali-
q̄n peditare xp̄i exēplo ⁊ vginis **Ma-**
rie. **Quinto** in voce. aut p̄ vba. vt factū
do se. aut in cantu in quo multi super-
biunt frequentando suavis vociferādo
⁊ notas frāgendo. nec solum extero-
ra. verū etiā simplicit oia bona supra
enumerata hoīs supbia s̄t destruere.
Vn brūs **Aug** i regula. Alia quippe
iniquitas in malis opibus exercēt vt
siant. **Supbia** vō etiā bonis opēri-
bus insidiat vt pereāt. **Pōt** em q̄s de
virtutibus. imo de humilitate vestitū
⁊ in similib⁹ se exaltare. **Notandū** **F**
autem qd̄ superbia multis nocet. **Pr**
mo quodāmodo deo. cuius templa
exurit. **Templū.** inqt̄ ap̄tus. dei. j. **Co-**
rint̄. ij. sanctū est qd̄ estis vos. ⁊ hoc
supbia deuastat. **Secundo** nocet sc̄is.
quia in festiuitatib⁹ eoz plus solent
multi in supbia vestium. criniū ⁊ ser-
tozū offendere q̄ in diebus serialibus
Tertio nocet angelis in custodia no-
stram deputatis. q̄ gaudiū haberent
sup vno peccatore q̄ humilē peniten-
tiam redēte. q̄ priuānt cum in super-
bia excedim⁹. **Vn** etiā. j. **Cor.** xj. d̄r.
Mulier debet habere velamē sup ca-
put suū p̄pter angelos sc̄s ne offendas
eos. **Vnde** glo. **Vbi** angelici spiritus
adesse credendū sunt maxime cū dicit
nis ministerijs vel obsequijs mācipa-
mur. id est. cū eccl̄iaz ingressi vt lectio-
nib⁹ sacris autē accōmodam⁹. vt oīz
ni icūbim⁹. vt missaz solētia celebra-
m⁹. vt psalmodie opam dam⁹. **Quaz**
to nocet alteri p̄lugū inēdū cū mlier

superbie viri p phas z nephas expēsas
lucrat. z ecōverso multerviro assentit
Quinto nocet ipsi supbiēti. Supbis
em de^o resistit Jaco. iij. Sexto nocet
alijs hoibus qbus dat scādalu z occa
sio similia faciendi. Septio aiabus in
purgatorio. Naz cū expense in appa
rata superbo crescūt. elemosyne pau
perib^o hic z in purgatorio decrescunt

Quo ad tertiu principale. qū super
bia sit pctm mortale notat Tho. vbi
supra. q supbia fm suū gen^o est pctm
mortale. accidit tñ q aliq motus sup
bie p^o sui impfectionē sum solus ve
nialis pctā. vt qui pueniūt rōnis iudi
ciū. aut sunt preter eius consensū. Di
cit aut de malicia supbie bea^o Greg.
q euidentissimū signū reproborū est
supbia. Et Chryso sup Matb. Ni
hil nos ita a dei clementia alienos fa
cit z gehēne tradit igni vt superbie ty
rannus. Que aut sit differētia in gra
uitate quatuor speciez supbie osten
ditur fm Alexandrū de hal in sūma.
Prima est de se grauissima. qz ibi ma
lor deo fit iniuria. Secūda est minus
grauis. qz minor fit deo iniuria. Ali
quid em a deo se qd recepisse fatetur.
Tertis ē de se minus grauis qz secun
da. Verū quādo supbia vel aliud qd
cunqz viciū sit mortale vel nō mensu
randum esset penes quatuor regulas
de hoc datas in expositiōe scda z ter
tia p^omi pcepti de dilectiōe dei super
omnia. **U**nde p intellectū taliū sit
hec alia regula similis quasi p^ome. z
sit quinta in ordine. Ille em capitulo
quinto sunt posite. Quando aliqd cō
mittit notabiliter cōtra dilectionem
proximi. tūc ē mortale. qū nō. tūc ē ve
niale. Quā aut sit aliqd cōtra dilectio
nem proximi potest atēdi penes ista
precepta legis nature. Quod tibi nō
vis fieri. alteri ne feceris. Et qd tibi vis
rationabiliter z ex debito fieri. alteri

hoc idēz facias. Et potest etiam atēdi
di penes scādalu actiū qd ego in fe
ro proximo meo malo exēplo. S; in
quāto oporteat aliqd esse contra dile
ctiōē proximi vel quantum sit illud
scādalu ad hoc q sit mortale. nō est
determinatū precise. quia in modico
facere contra proximi nō ē mortale
aut in paruo eum scandalizare. vnde
atēdat quilibet penes seipsum quid
sibi veller vel nō veller fieri. z p quod
factum seruaretur inter se z proximi
amicitia vel non. fm hoc iudicet ali
quid mortale vel veniale. Est igitur
supbia peccatū mortale per p^omā
regulam. supra. c. v. positam. dum qd
se nititur subiectioni diuine subtrabe
re. sic q totam vitam suam z actus su
os ad humanam laudem z gloriam
mundanam ordinat. z in his finem vl
timū constituit. z hoc quo ad inanē
gloriam que ex superbia procedit. vel
qū hz nolle obedire dei mandatis vel
deo seu contēnit vt in descriptione su
perbie patuit. Sicut ē. supbia pctm mor
tale penes qntā regulā. Cū qd p^ois
pro sua superbia perficiēda grauatur. si
cut faciunt nobiles. p fastu suo paupe
res excoziātes z viri p ornatu mulie
rū p^oimos damnificātes. Est etiā su
perbia pctm mortale p quintā regulā
Cū qd p supbiā nō curat scandalizare
alios. sicut mulieres qdaz alienos vi
ros ad lapsum puocātes. z iō se omā
tesz occasiōē dantes lapsui mentis.
Est etiā mortale p tertiaz regulā. cum
quis ppter supbiā transgredit^o prece
ptum ecclesie sicut fm quosdā docto
res milites exercētes to^oneamēta per
ecclesiam prohibita. Sūt aut reme
dia plura cōtra supbiā z inanē glo
riam. P^omū cōsideratio magnitudi
nis diuinarū perfectionū. cōtra que
deū vel ei^o ordinationē qd supbit. Cō
tra qd dicit^o Job. xv. Quid timeo ptra

deum spiritus tans: Ad huiusmodi
inuitu z dei locutione Abraam se ci-
nerem Gen. xvij. z Moyses impedi-
toris lingue profitebantur humiliter
Exo. iij. Scdm est consideratio humi-
litas xpi z sanctor. Vnde Phil. ij.
Christus factus est pro nobis obedi-
entissq; ad mortē. mortē autē crucis.
Matth. xj. Discite a me qz mitis sum
z humilis corde. Tertiu est considera-
tio sui in perfectōibus quas habem?
Nam corpus z eius perfectionē anti-
mam z eius pfectionē a solo deo pnci-
paliter accepimus. p quib; rāto plus
grati esse debemus. quāto excellenti-
ora dona recepimus. al; amplius pu-
nitemur. Facilitate etiaz perdere pos-
sumus oia bona nostra. qz Esa. xl. ois
caro fenū. z omnis gloria eorūz sicut
flos agrī. Quartū est consideratio pro-
ptiarum impfectionū cōmuniū omi-
bus. Nam corpus de vilissima mate-
ria conceptū est. z in vermibus finali-
ter putrescet defunctum. medio vō tē-
pore sup oia ansmantia in narib; au-
rib; oculis. orz. z alibi emittit immū-
ditas preter ea que latent intrinsec.
fm illō Michee. vj. Humiliatio tua
in medio tui est. Anima autē hebet in-
tellectu. curua est affectu. labilis me-
morla. prona ad lapsum z tarda ad re-
surgendum. Vñ Diere. xvij. Prānū
est cor hominis z inscrutabile. z quis
cognoscer illud: Quintū est conside-
ratio imperfectionū moralū. Nā ne-
scimus licet sperare possimus an ali-
quod opus meritorū fecerimus cum
cris dieb; vite nre. Cum qz sepe vicia
virtutis pallium induunt. Cum quia
omissio vni; circūstāte debite totum
opus viciat. z pauci sibi diligentia ad-
hibent. Tū qz supbia vel inanis glia
sepe totū op; viciat. vñ Esa. lxvij. Sic
pānus mēstruate vniuerse iusticie no-
stre. Et Job. ix. Verebar oia opa mea

scilens q nō pōis delinqūti. Et Greg.
.v. mora. Sepe iusticia nra ad examē
diuine iusticie deducta iniusticia ē. et
sordet in cōspectu districti iudicis qd
in oculis fulget opantis. Sextū est cō-
habitatio humiliū in corpe z ope. sic
em ille q cōicat supbo induer supbiaz
Ecc. xlij. sic q cōicauerit humili indu-
et humilitatē. Vnde Ddo eps parisi-
ensis in mensa semp ante se posuit de-
spectiores pauperes z a latere altos.
Requisitus aut quomō posset hoc to-
lerare. respōdit. q quidaz nobilis mi-
les eū docuerat Job. v. scz. dicēs. Vi-
sitans specie tuā nō peccabis. Septi-
mū est z forte opimū consideratio p-
ptioz peccatorū que quilibet melius
scit q; alter vel scire dz. Si em peccasti
semel mortaliter deū z omnē creatu-
ram sibi seruicēz offendisti. iō fm del-
iusticia panis te suffocare deberet. aq;
submergere. ignis incinerare. aer infi-
cere. bestie deuorare. z ita de similib;
intelligendūz ē fm Hugo. Quia fm
Augu. peccator non est dignus pane
quo vescitur. Quid igit de te q forte
centies peccasti mortaliter: Cōsidere
mus igit in alijs bona nō mala. in no-
bis vero frequēter nostra mala.

Capitulum. xliij.

Decimo prohibet primo pece-
cto inanis gloria. pui est pecca-
tum mortale. quo ppiūm dei
videlicet regis seculorū z immortalis
honor z gloria. j. Timo. j. tollit quod-
ammodo. Et Roman. j. Qui cum co-
gnouissent deū. non sicut deum glori-
ficauerunt. z obscurarūz est insipiens
cor eor. De hoc videndum est primo
quāre prauitatis sit hoc viciū z piculū
Secdo q et quōplex sit inanis gloria
Tertio qn sit pccm mortale vel non.
Quā ad primū notandū fm Tho.
scda. ij. q. xxxj. q inanis gloria differt a
supbia. Nam supbia nō ē inanis glia.